

İNDİRİMLİ ORANA TABİ KDV İADE TALEPLERİNE İLİŞKİN SÜRELER

Hidayet POLAT*

ÖZ

3065 sayılı KDV Kanununun 29/2 maddesi kapsamında iade hakkı doğuran işlemler arasında yer alan indirimli orana teslim ve hizmetlere ilişkin iade talebinin beyannamede gösterilmesinde ve beyannamede gösterilen bu iadenin vergi dairesinden talep edilmesinde süre yönüyle bir kısım sınırlandırmalar bulunmaktadır. İade talebinin bu süreler içerisinde yapılmaması durumunda KDV iade hakkı düşerek kullanılamaz hale gelecektir. Bu çalışmamızda indirimli orana tabi iade taleplerinde dikkat edilmesi gereken bu süreler üzerinde durulmuştur.

Anahtar Sözcükler: İndirimli oran, KDV iade, YMM tasdik raporu, süre

1.GİRİŞ

3065 sayılı KDV Kanununun 29/2 maddesinde, “Bir vergilendirme döneminde indirilecek katma değer vergisi toplamı, mükellefin vergiye tâbi işlemleri dolayısıyla hesaplanan katma değer vergisi toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki fark sonraki dönemlere devrolunur ve iade edilmez. Şu kadar ki, 28’nci madde uyarınca Cumhurbaşkanı tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili olup indirilemeyen ve tutarı Cumhurbaşkanınca tespit edilecek sınırı aşan vergi, bu mükelleflerin vergi ve sosyal sigorta prim borçları ile genel ve katma bütçeli idareler ile belediyelere olan borçlarına ya da döner sermayeli kuruluşlar ile sermayesinin % 51’i veya daha fazlası kamuya ait olan veya özelleştirme kapsamında bulunan işletmeler ile organize sanayi bölgelerinden temin ettikleri mal ve hizmet bedellerine ilişkin borçlarına mahsuben ödenir. Ancak mahsuben iade edilmeyen vergi, Maliye Bakanlığınca belirlenen sektörler, mal ve hizmet grupları ve dönemler itibarıyla yılı içinde nakden iade edilebilir. Yılı içinde mahsuben iade edilemeyen vergi izleyen yıl içinde talep edilmesi şartıyla nakden veya mükellefin yukarıda sayılan borçlarına mahsuben iade edilir. Cumhurbaşkanı, vergi nispeti indirilen mal ve hizmet grupları ile sektörler itibarıyla, iade hakkını kısmen veya tamamen ya da amortisman tabi iktisadi kıymetler dolayısıyla yüklenilen katma değer

* Vergi Dairesi Müdür Yardımcısı

vergisi ile sınırlı olmak üzere kaldırmaya; Maliye Bakanlığı, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.” denilmektedir.

Buna göre % 1 veya % 8 orana tabi(indirimli oranlar) mal tesliminde veya hizmet ifasında bulunan mükelleflerin bu teslim ve hizmetle ilgili KDV yüklenimleri, % 1 veya % 8’li teslim veya hizmete ilişkin hesaplanan KDV tutarını, Cumhurbaşkanınca tespit edilen sınırın üzerinde aşıyorsa ve indirimle giderilemeyen KDV durumu varsa, bu durum KDV iadesine konu edilebilecektir.

İndirimli orana tabi hem yılı içerisinde talep edilen aylık mahsuben/nakden iadelere ilişkin hem de izleyen yıl talep edilen yıllık mahsuben/nakden iadelere ilişkin bir takım süre sınırlamaları bulunmaktadır.

Bu süre sınırlamaları bir taraftan iadenin beyannamede gösterilmesini diğer taraftan beyannamede gösterilen bu iadenin, iade için aranan tüm bilgi ve belgelerin ibrazı suretiyle idareden talep edilmesini kapsamaktadır.

2.İADE TALEPLERİNİN BEYANNAMEDE GÖSTERİLMESİ

2.1. Yılı İçerisinde 406 kodlu Satır İle Bildirimde Bulunulması(aylık iade)

KDV Genel Uygulama Tebliğinde de ifade edildiği üzere iade alacağının ait olduğu aylık dönemde mahsuben iadesinin talep edilmesi ihtiyaridir. Bu sebeple indirimli orana tabi işlemleri bulunan mükellefler hak kazandıkları iade miktarını cari yılın sonraki dönemlerinde de mahsuba konu edebileceklerdir.

Burada asıl olan, indirimli orana tabi işlem gerçekleşikten sonra ait olduğu aylık dönemde ya da bu dönemden sonraki dönemlerde ancak her halükarda cari yıl içerisinde iade talebinde bulunulmasıdır. Cari yıl geçtikten sonra izleyen yılda aylık dönemden 406 kodlu satır ile mahsuben/nakden iade bildiriminde bulunulması mümkün bulunmamaktadır.

Örnek 1: 2020/4 döneminde kanuni süresinde verilen KDV beyannamesiyle yapılmayan indirimli orana tabi bir işleme ait iade bildirim;

*En geç 31.12.2020 tarihine kadar 2020/4 dönemine düzeltme beyannamesi verilmesi suretiyle,

*Kanuni süresinde verilen KDV beyannamesiyle 2020/4 ila 2020/11 dönemleri arasından herhangi bir dönemde,

* En geç 31.12.2020 tarihine kadar 2020/4 ila 2020/11 dönemleri arasından herhangi bir döneme düzeltme beyannamesi verilmesi suretiyle,

406 kodlu satır ile beyan edilebilecektir.

2020 yılı içerisinde gerçekleşen indirimli orana tabi bir işlem için, 31.12.2020 tarihinden sonra düzeltme beyannamesi yoluyla da olsa 406 kodlu satır ile aylık mahsuben/nakden iade bildiriminde bulunulması mümkün bulunmamaktadır.

2.2. İzleyen Yıl İçerisinde 439 kodlu Satır İle Bildirimde Bulunulması(yıllık iade)

Yılı içerisinde 406 kodlu satır ile KDV beyannamelerinde bildirimde bulunmayan mükellefler bir sonraki yılda 439 kodlu satır ile nakden ya da mahsuben iade bildiriminde bulunabileceklerdir.

İade talebi en erken izleyen yılın Ocak dönemine ait olup Şubat ayı içinde verilecek, en geç Kasım dönemine ait olup Aralık ayı içinde verilecek KDV beyannameleri ile yapılabilecektir. Üç aylık vergilendirme dönemine tabi olan mükelleflerde iade talebi en erken izleyen yılın ilk üç aylık, en geç üçüncü üç aylık vergilendirme dönemlerine ait beyannamelerle yapılabilecektir.

Ancak süresinde iade hakkını kullanmayan mükelleflerin, daha sonra düzeltme beyannameleri ile iade talebinde bulunmaları mümkün değildir.

Yine izleyen yılın Ocak-Kasım dönemlerinde usulüne uygun olarak iade talebinde bulunan mükelleflerin de talep edilen iade tutarını artırmak amacıyla, sonraki yıllarda bu dönemlere ilişkin düzeltme beyannamesi vermek suretiyle iade talebinde bulunmaları da söz konusu değildir. Ancak izleyen yıl içerisinde talep edilen iade tutarının, aynı yıl içerisinde düzeltme beyannamesi ile artırılması mümkün olup bu şekilde artırılan kısmın iadesi münhasıran vergi inceleme raporuna göre yerine getirilmektedir.

Örnek 2: 2019 yılındaki indirimli orana tabi işlemlerden doğan iade alacağının yıllık olarak, en erken 2020/Ocak dönemine ait olup 2020/Şubat ayı içinde verilecek, en geç en geç 2020/Kasım dönemine ait olup 2020/Aralık ayı içinde verilecek KDV beyannamesi ile talep edilmesi gerekmektedir.

2019 yılında gerçekleşen indirimli orana tabi işlemler için 31.12.2020 tarihinden sonra düzeltme beyannamesi yoluyla da olsa iade bildiriminde bulunulması mümkün bulunmamaktadır.

3. BEYANNAMEDE BİLDİRİLEN İADELERİN TALEP SÜRESİ

23 Seri Nolu Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğin 13. maddesiyle KDV Genel Uygulama Tebliğine eklenen 8 nolu bölümdeki düzenlemelerle, iadenin beyannameye konu edilmesi yeterli bulunmamış, aynı süre içinde iade talebi için gerekli belgelerle başvurulması da zorunlu hale getirilmiştir.

KDV Genel Uygulama Tebliğinin IV.A.8.1. İndirimli Orana Tabi İşlemlere İlişkin İade Talep Süresi başlıklı maddesinde,

“3065 sayılı Kanununun (29/2) nci maddesine göre, Cumhurbaşkanı tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili olup indirim yoluyla giderilemeyen ve tutarı Cumhurbaşkanınca tespit edilecek sınırı aşan verginin iadesinin en geç izleyen yıl talep edilmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede mükelleflerin, indirimli orana tabi işlemlerden kaynaklanan iade taleplerini, en geç indirimli orana tabi işlemin gerçekleştiği yılı izleyen yılın Ocak-Kasım vergilendirme dönemlerine ilişkin beyannamelerin (yılın sonuna kadar verilen Ocak-Kasım vergilendirme dönemlerine ilişkin verilen düzeltme beyannameleri dahil) herhangi birinde iadeye konu olan KDV alanında beyan etmeleri ve indirimli orana tabi işlemin gerçekleştiği yılı izleyen yılın sonuna kadar standart iade talep dilekçesiyle birlikte iade talepleri için Tebliğin ilgili bölümlerinde sayılan belgelerle (teminatla talep edilen iadelerde teminat dahil) vergi dairelerine başvurmaları zorunludur. Bu sürelere uygun olarak YMM KDV İadesi Tasdik Raporuyla talep edilen iadelerde, söz konusu YMM Raporunun, indirimli orana tabi işlemin gerçekleştiği yılı izleyen yılın sonundan itibaren altı ay içinde ibrazı zorunludur. Bu süre içinde YMM Raporunun ibraz edilmemesi halinde iade talebi ivedilikle incelemeye sevk edilir.

İade talep süresinin dolmasından sonra, geçmiş dönemler için düzeltme beyannamesi verilmek suretiyle ve/veya standart iade talep dilekçesi ve ilgili belgeler ibraz edilmek suretiyle iade talep edilmesi mümkün değildir. Ancak, Tebliğin ilgili bölümlerinde aranan belgeler süresinde ibraz edilmekle birlikte, bu belgelerin muhteviyatında eksiklikler bulunması halinde, eksikliklerin bu süreden sonra tamamlanabilmesi mümkündür.” denilmektedir.

Buna göre iadenin beyannameye konu edilmesi yeterli olmayıp, aynı süre içinde iade talebi için gerekli belgelerle başvurulması zorunlu hale getirilmiştir. Bu süre içinde talep yapılmadığı takdirde KDV iade hakkı düşerek kullanılamaz hale gelecektir.

Örnek 3: (Y) Gıda A.Ş., 2019 yılında yaptığı indirimli orana tabi teslimlerinden doğan KDV iadesini 2020/Temmuz beyannamesinin “Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler” tablosundan 439 kodlu satırı seçerek beyan etmiştir. Mükellef 15/11/2020 tarihinde standart iade talep dilekçesi ve belgeleri ibraz etmiş ancak bu iade talebine ilişkin yüklenilen KDV listesini vermemiştir. Mükellef, yüklenilen KDV listesini 15.07.2021 tarihinde sisteme girmiştir.

Buna göre, (Y) Gıda A.Ş. KDV iade talebini süresinde beyan etmekle birlikte, yüklenilen KDV listesini süresinde (31.12.2020 tarihine kadar) sisteme girmediğinden mükellefin iade talebi reddedilecektir.

Örnek 4: (M) İnşaat Ltd. Şti. 2019 yılında teslim ettiği indirimli orana tabi konutlarla ilgili olarak vermiş olduğu 2020/Kasım beyannamesine ilişkin 439 kodlu satırda 500 bin TL “İadeye Konu Olan KDV” beyan etmiştir. (M) İnşaat Ltd. Şti., 27.12.2020 tarihinde standart iade talep dilekçesi ve diğer belgeleri ibraz ederek artırımlı teminat vermek suretiyle iade talebinde bulunmuştur.

Buna göre, (M) İnşaat Ltd. Şti., 2019 yılındaki indirimli orana tabi işlemlerinden kaynaklanan KDV iadesini süresi içinde usulüne uygun olarak talep ettiğinden, iade talebi vergi dairesi tarafından değerlendirilerek sonuçlandırılacaktır.

İndirimli orana tabi fason tekstil ve konfeksiyon işlemlerinden kaynaklanan iadeler haricinde, indirimli orana tabi diğer tüm KDV iadeleri YMM tasdik raporu gerektirmektedir.

Dolayısıyla YMM tasdik raporunun verileceği son gün, indirimli orana tabi işlemin gerçekleştiği yılı izleyen yılın sonundan itibaren altıncı ayın son günüdür.

Örnek 5: İade için aranan diğer tüm belgeleri süresinde ibraz eden 2019 yılı için indirimli oran nedeni iade hakkı kazanmış olan mükellef için en geç 30.06.2021 tarihine kadar YMM Tasdik Raporu vergi dairesine ibraz edilecektir. Bu süre içinde YMM tasdik raporu verilmediği takdirde iade talebi sadece vergi müfettişleri tarafından yapılacak inceleme suretiyle değerlendirilecektir.

23 Seri Nolu Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ öncesinde, iade talebinin izleyen yılın Ocak-Kasım vergilendirme dönemlerine ilişkin beyannamelerin birinde iadeye konu olan

KDV alanında beyan edilmesi yeterliydi ve beyan edilen bu iadeye ilişkin istenen bilgi ve belgelerin zamanaşımı süresi içerisinde ibraz edilmesi durumunda iade işlemleri yerine getirilmekteydi.

Ancak yapılan bu değişiklikle **2019 ve izleyen yıllara ilişkin iadeler için** aynı süre içinde standart iade talep dilekçesiyle birlikte iade talebi için gereken belgelerin ibraz edilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Örnek 6: 2019 yılında gerçekleşen ve 2020/Temmuz beyannamesinde 439 kodlu satır ile beyan edilen indirimli orana tabi bir işlem için,

-31.12.2020 tarihine kadar standart iade talep dilekçesi dahil iade için aranan tüm belgelerin ibraz edilmesi, elektronik ortamda alınan belgeler için elektronik ortamda veri girişlerinin yapılarak bu tarihe kadar onaylanması,

-YMM tasdik raporunun 30.06.2021 tarihine kadar elektronik ortamda onaylanması ve kağıt ortamında verilmesi gereken rapor eklerinin aynı süre içerisinde vergi dairesine ibraz edilmesi gerekmektedir.

SONUÇ

2019 ve izleyen yıllara ilişkin olarak mükelleflerin, indirimli orana tabi işlemlerden doğan iade taleplerini, en geç indirimli orana tabi işlemin gerçekleştiği yılı izleyen yılın Ocak-Kasım vergilendirme dönemlerine ilişkin beyannamelerin (Ocak-Kasım vergilendirme dönemlerine ilişkin yılın sonuna kadar verilen düzeltme beyannameleri dahil) herhangi birinde iadeye konu olan KDV alanında beyan etmeleri ve indirimli orana tabi işlemin gerçekleştiği yılı izleyen yılın sonuna kadar standart iade talep dilekçesiyle birlikte iade talepleri için Tebliğin ilgili bölümlerinde sayılan belgelerle (teminatla talep edilen iadelerde teminat dahil) vergi dairelerine başvurmaları zorunlu hale getirilmiştir.

Bu sürelere uygun olarak YMM KDV İadesi Tasdik Raporuyla talep edilen iadelerde, söz konusu YMM Raporunun da, indirimli orana tabi işlemin gerçekleştiği yılı izleyen yılın sonundan itibaren altı ay içinde ibrazı zorunludur. Bu süre içinde YMM Raporunun ibraz edilmemesi halinde iade talebi ivedilikle incelemeye sevk edilecektir.

Dolayısıyla 2019 yılı için indirimli oran nedeni iade hakkı kazanmış olan mükellefler, 2020/1 ila 2020/11 dönemlerine ait (2020 yılının ilk 11 ayı) KDV beyannamelerinin herhangi birinde göstermek veya en geç 31.12.2020 akşamına kadar söz konusu beyannamelerden birini düzeltmek suretiyle iade talebini beyannamelerinde gösterebileceklerdir.

Bu iadeye ilişkin aranan tüm belgelerin de en geç 31.12.2020 tarihine kadar vergi dairesine ibraz edilmesi veya elektronik ortamda onaylanması zorunlu olup YMM tasdik raporu ise en geç 30.06.2021 tarihine kadar elektronik ortamda onaylanmalı, kağıt ortamında verilmesi gereken rapor ekleri de aynı süre içerisinde vergi dairesine ibraz edilmelidir.

KAYNAKÇA

Gelir İdaresi Başkanlığı(13.11.2019). *Yeminli Mali Müşavirlik Tasdik Raporlarının Elektronik Ortamda Gönderilmesi Hakkında Sirküler/1*. Ankara: Gelir İdaresi Başkanlığı

Hazine ve Maliye Bakanlığı(01.06.2019).*Yeminli Mali Müşavirlik Tasdik Raporlarının Elektronik Ortamda Gönderilmesi Hakkında Genel Tebliğ (Sıra No: 1)*. Ankara: Resmi Gazete(30791 sayılı)

Hazine ve Maliye Bakanlığı(15.02.2019). *Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ*. Ankara: Resmi Gazete(30687 sayılı)

Hazine ve Maliye Bakanlığı(26.04.2014). *Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği*. Ankara: Resmi Gazete(28983 sayılı)

T.C. Yasalar (02.11.1984)3065 Sayılı *Katma Değer Vergisi Kanunu*. Ankara: Resmi Gazete(18563 sayılı)